

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvngensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes
Coloniae Agrippinae, 1657

Pars III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

rum Canonum præscriptum, etiam ad suorum privationem beneficiorum aliasque arbitrarias pœnas, Nobis reservatas, procedemus.

DECRETUM VII.

De Parochis & Curatis.

DECRETUM VI.

De Prælatiis.

SI decens est, quoslibet subditorum curam exercere sollicitè, & per omnia, velut lucis filios, ambulare; hoc tamen præcipuè ab iis exigitur, qui, constituti per altitudinem dignitatis ut in specula, circa commissas sibi plebes, Pastorum simul & custodum partes implere tenentur, ac coram ipsis laudabilium operum exemplo lucere. Quapropter Prælatos omnes hortamur in Domino, ut, quod vocabulo sonant, merito præstent, suæ ac fraternæ salutis memores; nunquam se ab ovium suarum cura, mercenarii more, longo tempore subducant; in vim præstiti alias juramenti, bona, jura, ac privilegia Ecclesiarum commissarum, graviter defendant; illudque cordi habeant, ut, inter suæ curæ commissos, pacis tranquillitas vigeat, fervor charitatis exæstuet, invalescat concordia unitas, animorum identitas perseveret; in rebus difficilioribus, quæ vires superant, ad Nos recurrant; advigilent circa omnium & singulorum vitam ac mores, ut vitia extirpentur, virtutes plantentur, & officio suo quilibet satisfaciatur; ut in Ecclesiis & Capitulis omnia decenter peragantur, nullæ inter sibi commissos lites ac discordiæ existant; si quæ obortæ fuerint, quanto citius terminare ac sopire studeant; graviores vero excessus, ac de quibus in publico constiterit, ad Nos referre non omittant. Nullus vero Decanorum, absque confirmatione, à Nobis petita & accepta, functionibus, muneri suo incumbentibus, se immiscere præsumat.

Cum Pastores in partem sollicitudinis Nostræ Episcopalis vocati sint, & ab iis subditorum salus & incolumitas fere dependeat; serio in Domino monemus, ut diligentem sibi commissorum curam habeant, continuum apud Ecclesias suas residentiam faciant, juxta foundationes frequenter Missas celebrent; quæ ad Ecclesiæ nitorem & munditiam spectant, studiose curent, ut, se decorem domus Dei in veritate diligere, doceant; pro concione ad populum singulis Dominicis festisque diebus, per annum occurrentibus, modeste & graviter dicant; si quæ vero testimonia ex sacræ Scripturæ locis adducuntur, vulgari lingua proferantur; sacras literas, non ex suo cerebro, sed ex sanctorum Patrum doctrina & sententia, explicabunt; nullas incertas historias, fabulas, aut alia quæcunque, quæ ad ædificationem non spectant, in medium proferant; materiam autem talem sumunt, quæ captui auditorum conveniat; ipsique à vitiis, præsertim blasphemis, juramenti, conviciis, detractationibus, & ebrietate, abstinere conabuntur. monebunt subditos, ut utriusque Magistratui pareant, præcepta Dei, leges ac cæremonias Ecclesiæ, nec non Concilii Tridentini Decretorum tenorem, laudabiles etiam hujus Diocæsis consuetudines, studiosè observent. Magistratum Ecclesiasticum, etiam civilem, publice pro concione carpere, perstringere, aut aperte objurgare, in ullam religiosam familiam aut statum Ecclesiasticum invehi, nequaquam præsumant. Si qui verò adversus alium querelam habent, coram Nobis aut Vicario Nostro deferre non omittant.

P A R S T E R T I A.

DECRETUM I.

De Regularium vita & disciplina.

Sub Nostra Pastoralis vigilantia & cura, de benigna Dei providentia, plurima Regularium Monasteria data, recognovimus hæcenus A catholicorum iniquâ usurpatione occupata; quorum nonnulla, de ejusdem Dei omnipotentis copiosa misericordia gaudemus esse restituta.

Ac, zelo convenientis charitatis cupientes, hæcenus militum diversoria & , ne quid gravius dicamus, incontinentiæ receptacula, denovo videre scholas pietatis & virtutum ornamenta; omnes sine differentia Regulares &

Religiosos monemus, ut se ipsos, & quomodo sua vota reddant Altissimo, cauta ratione inspiciant, continentiam & castitatem colant, ejusque conservandæ media amplectentes, secularia incauta negotia, ac ipsam damnabilem proprietatem, non aliter ac pestem, fugiant.

Abstineant ab omni familiaritate disparis sexus, etiam oculorum incauta concupiscentia; sua religiosa statuta sedulo servantes.

In quem finem, ne, dum terrena considerant, eorum conversatio, impedita, non sit callis; Regularium & Religiosorum Prælatiis jungimus, quatenus, pro necessitate & Monasterii facultatibus, juxta vocationis & Regulæ rationem, necessaria, tam in victu, quam in potu ac vestitu, decenter ac benigne subministrent.

Ingressum

Sess. 25.
cap. 17.

Ingressum ad religionem utriusque sexus voluntarium esse volumus, & nullo modo coactum. In cujus consensu scrutatione, etsi sacro Concilio Tridentino salubriter cautum, ut ante professionis emissionem de sacrarum Monialium consensu per Nos aut Nostrum Vicarium inquisitio fiat diligens; Nos ex superabundanti, & iustis moventibus causis, id etiam ante receptionem observandum esse putamus & mandamus; & aliter & alio modo receptionem esse invalidam, declaramus.

In suscipiendis novitiis, omnis pactio Simoniacæ sit profus ignota; nec ante professionem, nisi alimentorum dumtaxat causa, quicquam detur, ne libertas discedendi ardeatur.

Nemo ante decimum sextum ætatis annum completum & integro probatus anno, evolutus eo ad professionem admittatur: nemo, ad alicujus religionis professionem emittendam, metu doloque inducatur.

In receptione, & in professione, sobria ac moderata sint convivia. Novitiorum instructor eligatur, qui potens est seipsum & alios, in omnibus irreprehensibilem exemplo monstrare, doctrinam efficere.

Nocturna & diurna Officia, secundum statuta, regulas, constitutiones, fundationes, & laudabiles consuetudines, digna pietate & diligentia peragantur.

Culparum Capitula, ad disciplinæ conservationem instituta, diligenter frequenterque habeantur. Prælati oves erraticas & vagabundas diligenti & curiosa sollicitudine inquirant, & neque disciplina rigorosa, neque diligentia vel misericordia nimis remissa, restituant; insuper, hoc turbulento rerum statu, exules, maxime hospitalitatis memores, benigna pietate recipiant & foveant, ne, cum ignominia status & Ordinis, passim vagari cogantur.

Sess. 25.
cap. 6.

Electioes seu postulationes ad Prælaturas, juris & S. Tridentini forma servata, ac omni profus ambitu & affectu seposito, secundum suggestionem S. Spiritus, intra debita terminentur fatalia.

Canonicè electos utriusque sexus nolumus se administrationi immiscere, nisi confirmatione à Nobis obtenta; quæ intra mensem, electionis seu postulationis exhibito publico instrumento, semper, & à non habentibus, pro nunc etiam, est petenda. Cujus etiam electionis seu postulationis confirmatio, si ultra trimestre dilata fuerit; electio seu postulatio nulla erit.

In officiis & administratione positus mandamus, quatenus nullos contractus locationis quarumcunque rerum mobilium vel immobilium faciant, aut recipiant à quocunque, præter Superioris aut Conventus scitum. quicquid contra attentatum, infirmamus; & ipsos in sententiam excommunicationis, in his

scriptis factam, incurrisse, denunciamus.

Et, quia cura Regularium, Prælati demandata, curiosa circumspexione est administranda, nullatenus autem prodigali luxuria dilapidanda; sub obtestatione divini iudicii eos monemus, ut necessarias tantum impensas erogent, neque superfluo ornatu, neque equorum numero, neque in propinquos donationum excessiva magnitudine peccent; animarum curam & Sacramentorum administrationem, nisi approbatione à Nobis aut Nostro Vicario prævia, nullo modo exercent, & in iis jurisdictioni, visitationi, & correctioni, se submittant.

Vt Religiosi, nimirum nonnulli bonæ indolis, ad Universitates Catholicas, studiorum Theologiæ maxime causa, mittantur, ad exequendum hoc, fideliter Superiores hortamur in Domino.

Novissime, singula, quæ vel Canonum jure, vel Decretis S. Tridentini Concilii, etiam Provincialium, vel prævis institutis, pro monastica disciplina servanda, constituta sunt, serio omnibus commendata volumus.

DECRETVM II.

De Iurisdictione, & Iudicio Ecclesiastico.

IN Ecclesiasticas personas, jura & bona earum, sæcularis potestas, suis non contenta finibus, multa commisit illicita; quæ & velut attentata, revocanda, Nostraque ordinaria potestate emendanda & restituenda sunt.

In quem finem restitimus Iudicium Ecclesiasticum ac aulam Nostram Episcopalem, integraliter, & meliori modo, quo de jure fieri potest & debet; revocantes omne id, quod in præjudicium istius iudicii & iurium à quavis potestate hæcenus indebite est usurpatum: in specie, nimis indebitum illum abusum, quo, in nonnullis locis, ab ipso Officialatus iudicio ad Cancellariam, contra jura, appellationes recipiuntur, & inhibitiones decernuntur. Cujus quidem Ecclesiastici iudicii iudicem volumus existere Clericum, virum bonam & timoratae conscientia, & legitimo thoro natum, juramento fidelitatis, Nobis & Nostro Capitulo obligatum. Causas Matrimoniorum, sponsaliorum, impedimentorum, dependentium & annexorum, sicut & omnium ad forum Ecclesiasticum quomodolibet spectantium, nullus nisi Officialis Noster cognoscat; nemo eum in cognitione impediatur; sub pœnis Canonicis, & contra violatores Ecclesiasticæ libertatis, diversis Provincialium Conciliis, promulgatis.

Et, quamquam generaliter iudicium, ubi coeptum, terminari debeat; tamen quia, in Ecclesiasticis, Laicus Iudex incompetens est, lites omnes, ad hoc iudicium spectantes, & in decisas adhuc coram aliis pendentes, ab iisdem

avoca-

avocamus, utque in iis secundum jura procedatur, Officiali Nostro mandamus.

Cætera, quæ vel ad formam, vel judiciorum ordinem rite peragendum, spectare videbuntur, communicatione cum Capitulo Nostro desuper præviâ, congruo & opportuno tempore proponemus, & proponi faciemus.

DECRETVM III.

De constitutione Ecclesiastici Magistratus, & Synodis bis in anno observandis.

Frustra est legislatio, nisi sit debita semper ejusdem secundum leges secuta executio. Hoc jure, magistratus publicus, cum potestate sibi vel data vel concessa, ad solamen bonorum & correctionem malorum, passim est constitutus; visitationes, consilia Episcopalia, vel Synodalia annua, saluberrima & curiosa Canonum & legum sollicitudine, more majorum, introducta sunt, & observata. Vtrumque adimplere ex Pastoralis debito dum cupimus, visum est Nobis, à constitutione Magistratus, & eorum qui vocati sunt in partem sollicitudinis Episcopalis, ordiri, Vicarium in spiritualibus generalem, Officialem Nostræ Episcopalis curiæ, Sigilliferum, ac Pœnitentiarium, de paterne Nostræ vigilantia, cum potestate cujuscunque certâ & limitatâ constituere. Ad cujus executionem dum, (quod dolenter referimus,) operariorum inopiâ causante, Nos non posse debite pervenire, videmus; id, quod

faciendum fuit & fieri potuit, nulla ratione omisimus, & hoc constitutionis decreto, Nostri Officialatus judicii Commissarium Arnoldum de Lantzperg nominamus; vigilem ei curam, & decretorum observantiam & eorum quæ de jure, quovis modo, ad suum officium spectare videbuntur, commendantes.

Post cujus nominationem, ad interiora Nos convertentes, & salutem animarum satisfacere satagentes, Pœnitentiarium, unum ex Regulâ Fratrum Minorum, nominatione, per Nos faciendâ, Nobis reservatâ, cum potestate absolvendi à casibus, Nobis reservatis, in optima juris forma constituimus, & in Cathedrali Nostra eidem sedem assignamus. De reliquo Ecclesiastico Magistratu constituendo & nominando, dabimus operam, ut primo quoque tempore habeatur firmitas & certitudo.

Finaliter & ad extremum, secundum Canonicas sanctiones & Provincialia Concilia, bis in anno ad minus Synodum celebrari volumus; unam, feria tertia post Dominicam *Lætare*; si autem Festum Annunciationis gloriose Virginis tunc incidat, feria quarta: alteram, post Dedicationem summi Templi feria similiter tertia. in quibus, quæ ad correctionem disciplinæ vel morum videbuntur necessaria, statuemus. ad quas etiam, de cætero, omnes, sine indictione ulteriori, comparere tenebuntur.

Quoniam vero modo peragenda sint, proxima feria tertia post *Lætare*, quæ erit Octava mensis Martii, plenius statuemus.

Acta & publicata sunt hæc in Ecclesia Nostra Cathedrali, & solemniter convocata Synodo, xv Octobris, anno à partu Virgineo MDCXXXII, Episcopatum verò Nostrorum, Mindensis tertio, Osnabrugensis septimo, Verdenensis tertio.

FRANCISCVS GVILIELMVS,
Episcopus Mindensis.

Locus sigilli.

Hippolytus Franciotus, Canonicus Archidiaconalis Ecclesiæ Bonnenensis, nec non Illustrissimi ac Reverendissimi Domini Episcopi Sacellanus major, Magister ceremoniarum, & constitutus Actuarius hujus sacræ Synodi, subscripsit.